

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2026/2027

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling

Förskolan Björkvik

Plan mot diskriminering och kränkande behandling 2026/2027

Status: Påbörjad **Rapportperiod:** 2027-06-30 **Organisation:** Förskolan Björkvik

Innehållsförteckning

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	3
Övergripande policy.....	3
Utvärdering av förgående läsårs arbete mot diskriminering och kränkande behandling .	4
Kartläggning av verksamhetens behov	6
Läsåret 2026/2027	7
Mål för läsåret 2026/2027	7
Förebyggande och främjande åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling.....	7
Rutiner mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling.....	8
Steg för steg vid upptäckt av kränkningar eller trakasserier.....	8
Anmälan Socialförvaltningen	8

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Övergripande policy

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. (DL Diskrimineringslagen).

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

[Tips i arbetet med likabehandling](#)

Ansvarig för planen

- Rektor Emma Rask
- Biträdande rektor och förstelärare Beatrice Sundström
- Likabehandlingsombud Cecilia Virsén

Personalens medverkan i arbetet med planen

- Arbetslaget utvärderar planen i maj 2026 i samband med terminsutvärdering
- På APT under höstterminen presenteras årets mål för främjande av likabehandling för alla medarbetare. Detta mål är framtaget av ledningsgrupp/ rektor utifrån det som framkommit på alla avdelningars halv- och helårsutvärderingar gällande likabehandling
- Insatserna i likabehandlingsplanen utvärderas vid hel- och halvårsutvärdering samt analyseras tillsammans med förskolans ledningsgrupp

Barnens/elevernas medverkan i arbetet med planen

- Barnen görs medvetna om och delaktiga i trygghetsarbetet genom samtal utifrån situationer i den dagliga verksamheten
- Varje år genomförs intervjuer med barnen utifrån ålder och mognad, som bland annat belyser deras tankar kring trygghet på förskolan. Dessa sker i februari månad. Vi utgår från resultatet av intervjuerna i utformning av planen
- Under höstterminen genomförs en trygghetsvandring med barn på äldre avdelningarna. Det genomförs också trygghetsobservationer på de avdelningar där de yngsta barnen går

Beskriv hur planen ska följas upp och utvärderas

- Förstelärare följer upp målet tillsammans med varje avdelning på reflektionstid löpande under året
- Utvecklingsgrupp med förskollärare arbetar aktivt med målet och följer upp arbetet kontinuerligt under läsåret
- Likabehandlingsombud på varje förskola följer upp insatser och inspirerar kollegor

- Arbetet följs upp på hel- och halvårsutvärderingar samt av ledningsgrupp för analys av verktyg framåt

Vårdnadshavarnas delaktighet

- Vårdnadshavare blir delaktiga genom introduktion, den dagliga kontakten, utvecklingssamtal, vårdnadshavaremöten och genom information på Unikum. Det är viktigt att personalen uppmuntrar vårdnadshavare att läsa planen och även att de får komma med synpunkter på den
- Planen finns på varje förskola, samt på kommunens hemsida. Den finns även i kortversion när denna är färdigställd. Den kommer att läggas in i Unikum

Utvärdering av förgående läsårs arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolorna i område Öst 2 har haft utvecklingsgrupper för förskollärare och för barnskötarna som varit ledda av förstelärare. Det har varit totalt åtta utbildningstillfällen för förskollärarna och sju för barnskötarna. Pedagogerna har diskuterat begrepp som mångfald, inkludering och exotifiering på utvecklingsgrupperna. Pedagogerna har också haft möjlighet att inspirera varandra mellan förskolorna genom att dela exempel och erfarenheter. Utvecklingsgrupperna har även arbetat med dilemman kring stereotypa könsroller, aktivt med inkludering och respekt för olikheter. Pedagogerna har även fått konkreta tips på material och böcker från olika förlag och annan barnboks litteratur med likabehandlingsperspektivet i fokus som kan användas i arbetet med barnen. Arbetet på utvecklingsgrupperna har resulterat i kunskap om nationella minoriteter, olika kulturer, språk och identiteter som har lyfts fram genom litteratur, musik, samtal och iscensättningar tillsammans med barnen. Utvärderingen visar att likabehandlingsarbetet har blivit mer levande och integrerat i verksamheten jämfört med tidigare år. Utvecklingsgrupperna har bidragit till ökad samsyn och ett mer systematiskt arbete kring likabehandling och mångfald.

Björkviks förskola har sedan tidigare arbetat framgångsrikt med *"Boken om mig"*. Genom det arbetet har pedagogerna fortsatt att arbeta ihop med familjerna även i år och de barn som gått på avd Dungen har tagit med sig sina böcker upp till avdelningen Gläntan. Pedagogerna på Gläntan beskriver det som en stor framgång att barnen haft med sig sina böcker och att dessa fortsatt att ge barnen trygghet och stolthet över sina egna identiteter och olika familjer. Arbetet med *"Boken om mig"* har synliggjort barns olika familjesituationer och identiteter. Barnen har fått möjlighet att dela med sig av erfarenheter från sina familjer och upptäcka likheter och olikheter hos varandra. Pedagoger och barn har tillsammans utforskat närmiljön, arbetat med ord på barnens modersmål samt tagit del av litteratur från olika kulturer. Utbyten av litteratur mellan avdelningar har också genomförts.

Tips på litteratur har tagits upp under utvecklingsgruppen för förskollärare och barnskötare. Förskolan Växthuset hade som insats att arbeta med *"månandens författare"*, vilket även Björkviks förskola fick hänga med på och det medförde att pedagogerna tillägnade sig inspiration från litteratur. Förskolorna i område Öst 2 valde att även satsa på att köpa in ny litteratur via statsbidraget där bland annat Förskolegängets böcker med tillhörande handledning ingick. Flera avdelningar i Björkvik beskriver i sin utvärdering att de har arbetat med Förskolegängets böcker (Vi väntar! Vi lånar den en stund! Vi byter! Vi gör det tillsammans! Vi säger stopp!) och att detta har resulterat i att barn och pedagoger fått ett gemensamt verktyg för att samtala om värdegrundsfrågor och relatera innehållet till vardagliga situationer samt sociala begrepp.

Genom trygghetsvandringar uppmärksammades att vissa barn upplevde att de inte fick vara ifred vid toalettbesök. För att stärka barnens integritet infördes stoppskyltar på toaletterna. De äldre barnen beskriver att situationen har förbättrats, och pedagogerna upplever att barnen blivit tryggare att säga ifrån när deras integritet inte respekteras. Det arbetet har även kopplats till undervisning om kroppslig integritet och "Stopp min kropp".

För att lyfta mångfald och olika traditioner genomfördes bland annat en ljusfestival. Stereotyputmanande litteratur har placerats i lärmiljöerna för att stimulera samtal om olika familjebildningar och människors

olikheter. Pedagogerna beskriver att barnen idag ser det som naturligt att familjer kan se olika ut och att människor har olika utseenden, samtidigt som de upptäcker gemensamma nämnare mellan sig själva och andra.

Arbetet med likabehandlingsplanens mål har gett positiva resultat. Barnen har fått ökad kunskap om olika kulturer, språk och familjekonstellationer. De visar större förståelse och respekt för olikheter samt en ökad förmåga att samspela med varandra. Arbetet med trygghet och integritet har bidragit till att barnen känner sig tryggare i förskolans miljö och vågar uttrycka sina behov och gränser.

Personalen ser också att barngrupperna utvecklat ett lugnare klimat med bättre interaktion mellan barnen. Likabehandlingsarbetet har blivit en naturlig del av utbildningen och har bidragit till att stärka förskolans främjande och förebyggande arbete för allas lika värde.

Analys

Björkviks förskola har under läsåret skapat en tydlig struktur för arbetet med likabehandling där personal, barn och vårdnadshavare ges möjlighet till delaktighet. Genom återkommande uppföljningar, utvecklingsgrupper, reflektionstillfällen och utvärderingar har likabehandlingsarbetet blivit en integrerad del av det systematiska kvalitetsarbetet. Att likabehandlingsmålen har presenterats på APT och följts upp kontinuerligt av förstelärare, utvecklingsgrupper och likabehandlingsombud har bidragit till en ökad samsyn i personalgruppen och en större medvetenhet kring frågor som rör mångfald, inkludering och normmedvetenhet.

Utvecklingsgrupperna framstår som en särskilt betydelsefull framgångsfaktor. Genom gemensamma diskussioner kring begrepp som mångfald, inkludering, stereotypa könsroller och exotifiering har pedagogerna fått både ökad kunskap och konkreta verktyg att använda i undervisningen. Möjligheten att dela erfarenheter mellan förskolorna har också bidragit till kollegialt lärande och inspirerat till nya arbetssätt. Detta syns i verksamheterna genom ett mer medvetet urval av litteratur, material och aktiviteter som synliggör olika kulturer, identiteter och familjekonstellationer.

Barnens delaktighet har varit viktigt i arbetet. Genom intervjuer, trygghetsvandringar och vardagliga samtal har barnens erfarenheter och perspektiv fångats upp och legat till grund för både åtgärder och planering. Ett tydligt exempel är arbetet kring integritet på toaletten, där trygghetsvandringarna synliggjorde ett behov som ledde till konkreta förändringar. Att barnen upplever ökad trygghet och i större utsträckning vågar säga ifrån visar att deras synpunkter har tagits på allvar och omsatts i praktisk handling.

Arbetet med identitet, tillhörighet och mångfald har också haft positiva effekter. *"Boken om mig"* har fortsatt att vara ett betydelsefullt verktyg för att stärka barns självkänsla och synliggöra olika familjer och livsvillkor. Genom att barnen fått möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter har både likheter och olikheter blivit synliga på ett naturligt och inkluderande sätt. Arbetet med barns modersmål, litteratur från olika kulturer och aktiviteter som lyfter nationella minoriteter har bidragit till att bredda barnens förståelse för samhällets mångfald.

Pedagogernas utvärderingar visar samtidigt att arbetet inte endast har ökat barnens kunskaper utan också påverkat gruppklimatet positivt. Barnen beskriver större förståelse för olikheter, förbättrade relationer och ett lugnare samspel. Detta tyder på att likabehandlingsarbetet inte enbart har handlat om att förmedla kunskap utan också om att utveckla normer, värderingar och förhållningssätt i vardagen.

Fortsatta utvecklingsområden

Trots de positiva resultaten finns utvecklingsområden. Arbetet behöver fortsatt fokusera på att synliggöra och följa barnens utveckling inom området på ett mer systematiskt sätt för att tydligare kunna se vilka insatser som ger störst effekt. Det finns även behov av att fortsätta utveckla arbetet med flerspråkighet, kulturell identitet och normkritisk litteratur för att säkerställa att alla barn känner igen sig och blir representerade i verksamheten. Vidare visar pedagogernas synpunkter att formerna för digitala utvecklingsgrupper kan utvecklas för att öka delaktigheten för medarbetare som deltar på distans.

Kartläggning av verksamhetens behov

Kränkningsanmälningar

Under förra läsåret inkom två kränkningsanmälningar. Anmälningarna avsåg en situation där ett barn bitit ett annat samt ett tillfälle där ett barn blivit kränkt verbalt av ett annat barn på samma avdelning. Båda incidenterna skedde på en avdelning för barn i åldern 4-5 år. Detta visar på att förskolan har ett gott förebyggande arbete även om just bitningar förekommit vid fler än ett tillfälle under året även på avdelningen där de yngsta barnen går. Områdets förskolor har en handlingsplan för bitningar som gett god effekt när insatserna omsatts i praktiken.

Verksamhetens behov

Under året som gått så framkommer inga mönster av kränkningar/diskriminering i verksamheten. Pedagogerna har arbetat aktivt för att främja olikheter och allas lika värde vilket gett positiva effekter under året. I det systematiska kvalitetsarbetet har pedagogerna arbetat för en tydlig, synlig och inkluderande pedagogiska miljö där varje barn lär och utvecklas utifrån sina förmågor.

Under trygghetsvandringar så upptäckte pedagogerna att barnen tyckte att toaletterna kunde upplevas som en otrygg plats. Utifrån ett medvetet arbete för att främja tryggheten i samband med toalettbesök så har barnens upplevelse förändrats till det bättre.

Läsåret 2026/2027

Mål för läsåret 2026/2027

Förskolan bedriver ett aktivt arbete med genus och normer för att motverka stereotypa föreställningar och främja ett respektfullt bemötande mellan barnen

Förebyggande och främjande åtgärder för att förhindra diskriminering och kränkande behandling

Planerade insatser

- Samtliga avdelningar genomför trygghetsvandringar eller trygghetsobservationer utifrån barnens ålder och mognad. Kartläggningen dokumenteras i processreflektionen och i likabehandlingsombudens underlag. Arbetet ska särskilt fokusera på att identifiera och reflektera över normer kopplade till kön och könsidentitet för att stärka ett inkluderande och likvärdigt bemötande i verksamheten
- Halv- och helårsutvärderingar används för att aktivt och systematiskt analysera och utveckla arbetet under läsåret
- Likabehandlingsombuden kommer under året att få en uppdragsbeskrivning för att stärkas i sin roll
- Likabehandlingsombuden förbereder pedagogerna inför trygghetsvandringar som sker under hösten. När de är genomförda ansvarar ombuden för att sammanställer dessa. Under vårterminen följs barns trygghet upp även med årlig enkät till de äldre barnen på förskolan
- På utvecklingsgrupp får barnskötare och förskollärare kompetensutveckling inom området. Under vårterminen 2027 genomförs en utbildningsinsats som belyser normkritiska perspektiv kring kön och identitet
- Alla pedagoger på förskolan är extra uppmärksamma och reflekterar kring sitt eget språkbruk och sitt bemötande ur ett genus- och normperspektiv.
- Litteratur, material och aktiviteter används aktivt för att utmana stereotypa könsroller
- Pedagogerna uppmärksammar och problematiserar uttalanden som bygger på stereotypa föreställningar om flickor och pojkar

Uppföljning

Rutiner mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling

När du som personal får veta att ett barn eller en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier måste du och dina kollegor handla snabbt. Du ska skyndsamt rapportera och behandla händelsen enligt nedanstående rutiner.

Steg för steg vid upptäckt av kränkningar eller trakasserier

1. Stoppa händelsen direkt

Om du bevittnar en pågående händelse, ingrip omedelbart för att förhindra att kränkningen fortsätter.

2. Anmäl händelsen

Dokumentera och rapportera händelsen i bildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens systemstöd för anmälningar av kränkningar.

3. Starta utredning

Rektor eller av rektor utsedd ansvarig utreder händelsen för att skapa en allsidig och objektiv bild. Utredningen ska bedöma om kränkningar eller trakasserier har ägt rum.

Om det framkommer att en vuxen kan ha utsatt ett barn för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier, ska närmaste chef ansvara för utredningen.

4. Genomför enskilda samtal

Samtal hålls med inblandade parter (offer, förövare och eventuella vittnen) på ett respektfullt och objektivt sätt för att klargöra vad som hänt.

5. Vidta åtgärder

Utifrån utredningens resultat vidtas lämpliga åtgärder för att stoppa och förebygga framtida kränkningar.

6. Kontakta vårdnadshavare

Informera vårdnadshavare till inblandade barn eller elever om händelsen, utredningen och de vidtagna åtgärderna.

7. Dokumentera och följ upp

Dokumentera samtliga åtgärder och samtal i systemstödet. Genomför uppföljningssamtal med inblandade parter vid behov. Antalet och intervallet för samtalen anpassas efter situationens allvar.

8. Utvärdera åtgärderna

Säkerställ att trakasserier eller kränkningar har upphört genom att följa upp effekten av vidtagna åtgärder. Justera insatserna vid behov.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen vid minsta misstanke om att ett barn/elev far illa. Den som utsätter barnet/eleven kan

vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet/eleven nära. Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Om det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras. Om det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna inte i förväg om att anmälan skett.

[Anmälan till socialförvaltningen](#)